

طرح درس مدیریت وقت در استفاده از رسانه ها

مرور کلی

این طرح درس به معرفی مفهوم رسانه و انواع مختلف آن می‌پردازد. با خواندن این طرح درس آگاهی دانش‌آموزان راجع به رسانه‌های مربوط به خودشان بالا می‌رود و در مورد نحوه ی مدیریت زمان شان در استفاده از رسانه، فعالیت هایی را می‌آموزند. در واقع انجام فعالیت یادداشت روزانه استفاده از رسانه ها که به طور اختصاصی به میزان استفاده از رسانه‌های مختلف در طول روز یا هفته یا ماه پرداخته می‌شود، با دانش آموزان کار می‌شود. نسخه‌های مختلفی از این یادداشت‌های رسانه‌ای در فهرستی¹ در پایان طرح درس درج شده است. در رابطه با دانش‌آموزان سال بالاتر، مشکلات مربوط با تمایلات اجتماعی، به طور فزاینده‌ای در گزارشاتی که از خودشان می‌دهند، مشاهده خواهد شد. آنها احتمالاً در گزارش‌های خود، به برخی از قسمت‌های مختلف رسانه‌ای اشاره‌ای نکنند.

منبع: کتاب راهنمای معلم در آموزش سواد رسانه ای نویسنده: سیندی اسکیل و فیث روگو

حیطه‌های مرتبط آموزشی

- سلامت
- ریاضی
- علوم
- تربیت بدنی
- مطالعات اجتماعی
- هنرهای زبان انگلیسی

مقطع تحصیلی

سال‌های بالایی ابتدایی و راهنمایی (سال چهارمی‌ها تا هشتمی‌ها)

¹ برای ارجاع به بخش مورد نظر، کلید Ctrl را پایین نگه داشته و همزمان بر روی عبارت کلیک کنید.

اهداف یادگیری

دانش آموزان بعد از مطالعه‌ی این فصل:

می‌توانند انواع مختلف رسانه و دسته‌بندی‌های آن را شناسایی کنند و معیارهایی که یک رسانه باید آن را داشته باشد، تعریف کنند.

- متوجه می‌شوند که رسانه علاوه بر داشتن جنبه‌ی سرگرمی و ارتباطات اجتماعی، در مدارس برای تسهیل یادگیری نیز کاربرد دارند.

- به میزان استفاده خود از رسانه و همچنین ارتباطش با دیگر بخش‌های زندگی‌شان، پی می‌برند.

- یاد می‌گیرند که چگونه تلویزیون از تبلیغات بهره می‌برد تا افراد زمان بیشتری را پای تماشای آن، بگذرانند. این مطلب همچنین شامل نحوه‌ی ارتباط این موضوع با مشاهده‌ی تبلیغات هم می‌شود.

- از اینکه چگونه وقت‌شان را در طول روز گذرانده‌اند بیشتر آگاه می‌شوند.

- با استفاده از گزارش‌هایی که از خودشان تهیه کرده‌اند، درباره‌ی جمع‌آوری داده‌های عملی تجربه کسب می‌کنند.

- مهارت‌ها و مفاهیم علمی و ریاضیاتی مختلف را در خود تقویت می‌کنند. مهارت‌هایی مانند: پیش‌بینی و تخمین، جمع‌آوری و خلاصه کردن و تهیه نمودار برای داده‌ها، مقایسه‌ی دسته‌بندی‌های مختلف و گزارش یافته‌های تحقیقی.

مفاهیمی که دانش آموزان در این طرح درس یاد می‌گیرند:

رسانه، معتدل، فناوری، صوتی و تصویری، دیجیتال، شبکه‌های اجتماعی، پرینت، برنامه‌های تبلیغاتی، چندکاربری، پیش‌بینی و تخمین، داده

پیش‌نیازها و آمادگی‌ها

- دانش‌آموزان باید پیش از مطالعه‌ی فصل، با مفهوم دسته‌بندی‌ها آشنا باشند. همچنین مهارت‌های کمی مرتبط با اعمال محاسباتی نیز مورد نیاز است.

- در صورت امکان دانش‌آموزان باید با نحوه‌ی محاسبه‌ی درصد آشنایی داشته و همچنین بتوانند نمودار عددی ساده و ابتدایی را رسم کنند.

زمان مورد نیاز

متوسط سه تا پنج جلسه که هر جلسه به طور میانگین ۳۰ تا ۴۰ دقیقه به طول بیانجامد. علاوه بر زمان داخل کلاس، اختصاص دادن تکالیفی خارج از کلاس به مدت سه تا پنج روز که یادداشتهای روزانه و رسانه‌ای خود را به انجام برسانند.

مواد درسی و ابزار مورد نیاز

بسته‌هایی از ورقه‌های خام یادداشتهای فعالیت‌های رسانه‌ای برای هر دانش‌آموز / ضمیمه‌ی ۱,۲

فرم‌های پیش‌بینی / ضمیمه‌ی ۱,۳

ورقه‌های بازخورد / ضمیمه‌ی ۱,۴

روند مرحله به مرحله

اول. توضیح بدهیم که واژه‌ی رسانه به چه معنی است.

دوم. به دانش‌آموزان بگویید که از تمامی رسانه‌هایی که در استفاده می‌کنند، فهرستی تهیه کنند. سعی کنید که تا جایی که می‌شود دسته‌های مختلف رسانه را لحاظ کنید. همزمان با اینکه آنها اسامی رسانه‌ها را می‌گویند، آنها را بر روی تخته یا برگه‌ای یادداشت کنید. مشخص کنید که اسامی که توسط دانش‌آموزان به زبان می‌آید، در تعریف رسانه می‌گنجد یا خیر. اگر خیر، چرا.

سوم. دانش‌آموزان را به بحث و تفکر در موضوعات زیر ترغیب کنید:

- آن انواعی از رسانه را که اول از همه به زبان آوردند.
- انواعی از رسانه‌هایی را که فکر می‌کنند بیشتر مردم از آنها استفاده می‌کنند.
- آیا کتاب را نیز جز دسته‌ی رسانه‌ها به حساب آورده‌اند یا خیر. اگر خیر، چرا.
- انواع رسانه‌ای را که در رابطه با مدرسه یا برای انجام تکالیف محول شده در مدرسه استفاده می‌کنند و اینکه کدامین نوع از رسانه‌ها را در خانه یا هنگامی که با دوستان‌شان هستند، استفاده می‌کنند (همچنین رسانه‌هایی که در دو موقعیت استفاده می‌شوند).

چهارم (اختیاری). در مورد انواع مختلفی از رسانه که در بازه‌های زمانی ۱۰۰، ۵۰، ۲۵ و ۱۰ سال اخیر موجود بوده یا نبوده‌اند، بحث و گفت‌وگو کنید. به دانش‌آموزان بگویید که فکر کنند در زمان‌های گذشته، والدین‌شان و پدربزرگ و مادربزرگ‌هایشان در زمانی که هم سن آنها بودند از چه رسانه‌هایی بهره‌مند بودند. از آنها بخواهید که تصور کنند اگر رسانه‌های خاصی که در حال حاضر در اختیارمان هستند، وجود نداشتند، زندگی‌مان چه تفاوتی داشت.

نکته: به خاطر داشته باشید که این قدم چهارم می‌تواند پایان‌بخش جلسه‌ی اول باشد. اگر این گونه بود به دانش‌آموزان بگویید که در جلسات بعد بیشتر در مورد این موضوع بحث خواهید کرد.

پنجم. از دانش‌آموزان درخواست کنید که فهرستی از فعالیت‌های دیگرشان تهیه کنند، بدین معنی که غیر از زمان‌هایی که از رسانه استفاده می‌کنند، چگونه اوقات‌شان را می‌گذرانند. اطمینان حاصل کنید که تمامی امور مختلف روزمره را در این فهرست یادداشت کنند: کارهایی مانند: خوردن، خوابیدن، ورزش، سرگرمی‌های مختلف، صحبت با دوستان و خانواده و ...

ششم. در سطح کلاسی، روش‌هایی را تدوین کنید که از طریق آن دانش‌آموزان بتوانند زمان‌هایی که صرف رسانه می‌کنند را به دسته‌بندی‌های مختلف تقسیم‌بندی کنند. دسته‌بندی‌های رسانه مانند: پرینت، موسیقی، صوتی- تصویری، کار با رایانه و ... فعالیت‌های روزانه مانند: سرگرمی‌ها و بازی‌ها، ورزش‌ها و تعطیلات و ... امور روزمره‌ی زندگی هم مانند: خوردن، خوابیدن و حمام رفتن و ...

هفتم. بحث‌هایی را انجام دهید که در آن دانش‌آموزان بتوانند در مورد اینکه چگونه زمان‌شان را سپری کنند، تصمیمات سالم‌تری را اتخاذ کنند. مشخص کنید که چه فعالیت‌هایی برای داشتن یک زندگی سالم ضروری است، چه فعالیت‌هایی برای یادگیری مناسب است، چه فعالیت‌هایی برای کمک کردن به خانواده و دیگران مفید است و در آخر اینکه چه فعالیت‌هایی می‌توانند سرگرم‌کننده باشند.

هشتم. در مورد این موضوع بحث کنید که حتی بزرگسالان نیز در اغلب اوقات از اینکه چگونه اوقات خود را سپری می‌کنند، آگاهی کاملی ندارند. همچنین درباره‌ی این موضوع نیز صحبت کنید که ممکن است گاهی اوقات چنان درگیر فعالیتی شویم که بسیار بیشتر از چیزی که فکرش را می‌کردیم، زمان صرفش کنیم. از دانش‌آموزان بخواهید که بگویند آیا تا به حال چنین اتفاقی برای‌شان افتاده است و برسید در این صورت چه کاری انجام می‌دهند.

نهم. در مورد حقه‌ها و تکنیک‌هایی صحبت کنید که رسانه استفاده می‌کند تا دانش‌آموزان را پای تلویزیون نگه دارد. شاید نیاز باشد که راجع به پدیده‌ی تبلیغات برنامه‌ها نیز با آنها صحبت کنید. معرفی برنامه‌ها در واقع به بیننده اطلاع می‌دهند که چه برنامه یا فیلمی قرار است در چند دقیقه‌ی آینده پخش شود یا اینکه در هفته‌ها و روزهای بعدی چه

برنامه‌هایی در چه ساعت‌هایی پخش خواهند شد. از دانش‌آموزان بخواهید که فکر کنند چرا تلویزیون دست به پخش چنین تبلیغاتی می‌زند. برخی از این دلایل، انگیزه‌های اطلاعاتی هستند که به بیننده اخبار و اطلاعات مهم را منتقل می‌کنند، اما برخی دیگر انگیزه‌های اقتصادی دارند که در واقع شامل این است که شما را تا حد ممکن پای تلویزیون نگه دارند که شما تبلیغات بیشتری را مشاهده کنید تا در نتیجه صاحبان رسانه بتوانند پول بیشتری را به جیب بزنند. از دانش‌آموزان بخواهید که به مثال‌های دیگر نیز توجه کنند. مانند شبکه‌های اجتماعی، بازی‌های ویدیویی و ...

دهم (اختیاری). درباره‌ی این ایده بحث کنید که برای تامین مالی برنامه‌های رسانه‌های مختلف، چه چیزی به فروش می‌رود. در واقع توجه مخاطبان را به شرکت‌هایی که محصولاتشان را تبلیغ می‌کنند، می‌فروشند. درباره‌ی این موضوع بحث کنید که هزینه‌ی تبلیغات در تلویزیون به صورت ثانیه‌های حساب می‌شود و در برخی سایت‌ها به ازای هر کلیک کردن. اما در برنامه‌های مختلف و سایت‌های گوناگون، یک تبلیغ یکسان می‌تواند نرخ‌های متفاوتی را داشته باشد. یعنی یک تبلیغات ده ثانیه‌ای در یک برنامه می‌تواند از پخش همان تبلیغ در برنامه‌ای دیگر، گران‌تر یا ارزان‌تر تمام شود.

به طور مثال، در طول مسابقات فوتبال، برای پخش هر دقیقه تبلیغ ممکن است که یک میلیارد تومان نیز دریافت شود، چرا؟ به دانش‌آموزان توضیح دهید که تبلیغ‌کنندگان در واقع در حال خریدن تماشاگران هستند و هر چه جمعیت بیشتری به تماشای برنامه‌ی مورد نظر بنشینند، باید تبلیغ‌کنندگان پول بیشتری نیز پرداخت کنند. توضیح دهید این که دانش‌آموزان به تماشای برنامه‌های تلویزیون می‌نشینند و تبلیغ‌کنندگان به خریدن آنها می‌پردازند، چه معنی می‌تواند داشته باشد. همچنین به آنها بگویید که برخی برنامه‌های تلویزیونی دیگر هستند که به جای تامین مالی از طریق تبلیغات، با کمک هزینه‌هایی که طرفداران خود برنامه به آنها ارسال کرده‌اند، به حیات خود ادامه می‌دهند.

نکته: این مباحث ممکن است که پایان‌بخش جلسه‌ی دوم باشند. اما قبل اینکه به دانش‌آموزان تکالیف یادداشت‌های رسانه‌ای‌شان را محول کنید، با خانواده‌هایشان صحبت کنید و از آنها بخواهید که به فرزندانشان در انجام چنین تکالیفی کمک کنند. برای اطلاعات بیشتر به بخش یادداشت‌های جمع‌آوری شده مراجعه کنید.

یازدهم. مبحث یادداشت نویسی درباره‌ی فعالیت‌های رسانه‌ای دانش‌آموزان را معرفی کنید. به آنها آموزش دهید که چگونه این کار را انجام دهند و برای چه مدت باید این فرایند ثبت فعالیت‌ها ادامه داشته باشد. به آنها بگویید تا جایی که می‌توانند به نوشتن فعالیت‌های انفرادی که انجام می‌دهند، بپردازند. سپس به آنها توضیح دهید که بعد از تمام شدن یادداشت‌هایشان قرار است این فعالیت‌های پراکنده را به دسته‌های مختلف تقسیم کنند. همچنین به آنها بگویید لازم نیست که تمامی فعالیت‌ها را دقیقه به دقیقه یادداشت کنند، بلکه یک زمان کلی تقریبی که برای هر فعالیت صرف می‌کنند، کفایت می‌کند. اما در آخر هرچه تخمین‌ها دقیق‌تر باشد، بهتر است.

دوازدهم. راجع به چالش‌هایی که در این مسیر ممکن است با آنها مواجه شوند، بحث کنید. چالش‌هایی مانند اینکه باید کاملاً آگاه باشند در طول روز دست به چه کارهایی می‌زنند و وقت‌شان را صرف چه فعالیت‌هایی می‌کنند. به دانش‌آموزان روش‌هایی را یاد دهید که بتوانند روند مثبت فعالیت‌هایشان را در طول به خاطر داشته باشند و اینکه چگونه اعضای خانواده در این امر می‌توانند کمک‌کننده باشند. یاد بدهید که فعالیت‌هایی که هم‌پوشانی داشته و هم‌زمان با فعالیت‌های دیگر در حال انجام است، چگونه باید ثبت شوند. مانند زمانی‌هایی که در حین انجام بازی ویدیویی با دوست خود صحبت می‌کنند.

نکته: این مرحله، شروع فرایند یادداشت‌های فعالیت‌ها و رسانه‌ها توسط دانش‌آموزان می‌باشد.

سیزدهم. هر روز وضعیت دانش‌آموزان را بررسی کنید تا مطمئن شوید که این فرایند یادداشت کردن به قوت خود باقی است. اگر آنها فراموش کردند که فعالیت‌هایشان را ثبت کنند از آنها بخواهید که فکر کنند که در آن زمان مشغول انجام چه کاری بوده‌اند. انجام تکالیف را در پایان روز در آخر کلاس، به دانش‌آموزان گوشزد کنید. در خلال کلاس نیز راجع این‌که چه موقع‌هایی فعالیت‌های مختلف را انجام می‌دهند یا پای رسانه‌های مختلف نشسته‌اند، صحبت کنید.

اختیاری. به دانش‌آموزان بگویید که یادداشت‌های‌شان را روزانه با خود به کلاس بیاورند و بخش‌های مختلف‌اش را در کلاس یا در آخر روز تکمیل کنند.

چهاردهم. یادداشت‌های تکمیل شده را جمع‌آوری کنید. تمامی فعالیت‌هایی را که دانش‌آموزان انجام داده‌اند را بنویسید و سپس دسته‌بندی‌های مختلفی تدوین کنید و هر فعالیت را در زیر یکی از دسته‌ها یادداشت کنید. دانش‌آموزان را مجاب کنید تا زمان‌هایی که هر روز به فعالیت‌های مختلف مشغول بودند که محاسبه کنند و رقم کلی این زمان را برای هر فعالیت به طور جداگانه، در طول مدتی که مشغول یادداشت برداری بوده‌اند، به دست بیاورند. از آنها بخواهید که زمان‌هایی که در هر روز صرف رسانه‌های مختلف کرده‌اند با یکدیگر مقایسه کنند و شباهت‌ها و تفاوت‌ها را در روزهای مختلف بیابند. به دانش‌آموزان بگویید که فکر کنند ببینند آیا نحوه‌ی سپری کردن اوقاتشان از زمانی که به یادداشت کردن آنها پرداخته‌اند با زمان‌های عادی تفاوتی داشته است یا خیر. اگر تفاوتی داشته است، چرا؟ ممکن است علت تفاوت‌ها مسائلی مانند مسافرت رفتن و روزهای تعطیلات زیاد باشد.

پانزدهم (اختیاری). به دانش‌آموزان بگویید که سرانه‌ی مصرف خود در هر یک از فعالیت‌هایی که یادداشت کرده‌اند را بدست بیاورند. به علاوه می‌توانید از آنها بخواهید که میانگین زمان‌هایی که صرف یک فعالیت می‌کنند را در یک بازه‌ی زمانی چند روزه محاسبه کنند.

هفدهم. با استفاده از دسته‌بندی‌هایی که دانش‌آموزان در مراحل قبل تدوین کرده‌اند، از آنها بخواهید که نمودارهایی ساده بر اساس آن داده‌ها رسم کنند. یا اینکه میزان استفاده از رسانه را در چندین جمله، جمع‌بندی کنند. چه فعالیتی بیشترین زمان به خود اختصاص داده است؟ اگر آنها محاسبه‌ی درصد را نیز بلد هستند، از آنها بخواهید برای اینکه هر فعالیت در یک روز عادی چه میزان زمان از آنها می‌گیرد، درصد نیز محاسبه کنند.

هجدهم. در آخر درباره‌ی این موضوع بحث کنید که دانش‌آموزان بعد از انجام این مراحل، چه چیزی درباره‌ی خودشان و انتخاب‌هایشان فهمیده‌اند. از آنها بخواهید که یافته‌های واقعی‌شان را با پیش‌بینی‌هایی که قبل از انجام کار داشتند، مقایسه کنند. چه چیزی تعجب‌برانگیزتر بود؟ چه فعالیت‌هایی را آنها خودشان انتخاب کردند و کدام یک به انتخاب خودشان نبوده است؟ با توجه به آنچه که فراگرفته‌اند از آنها بخواهید که بگویند آیا درباره‌ی نحوه‌ی گذراندن اوقاتشان مایل هستند که چیزی را تغییر دهند. از آنها بخواهید که یافته‌هایشان را با خانواده‌هایشان در میان بگذارند.

یادداشت‌های آموزشی

بسیار مهم است که والدین این دانش‌آموزان قبل از شروع فرایند در جریان قرار بگیرند. از والدین بخواهید که دانش‌آموز را در حین انجام این کار ثبت فعالیت‌های روزانه مربوط به استفاده از رسانه، یاری برسانند. هر چند باید در نظر داشت که تمایلات اجتماعی در این فعالیت‌ها بسیار تاثیرگذارند؛ اعضای خانواده ممکن است تمایل نداشته باشند که معلمین بدانند فرزندشان چه مقدار زمان صرف تماشای تلویزیون می‌کند و چه مقدار صرف مطالعه کردن. پس زمانی که شما از قبل والدین را در جریان چنین فرایندی گذاشته باشید و آنها را از اهداف چنین برنامه‌ای آگاه کرده باشید، دیگر آنها در این روند اختلالی ایجاد نمی‌کنند (مثلا اینکه به فرزندشان بگویند در فعالیت‌هایی مفید بیشتر وقت سپری کند و در برخی دیگر کمتر). چنین اقدامی برای این نیست که یک مطالعه‌ی تحقیقی دقیق و مشخص به دست بیاید، اما اینکه در این فرایند حمایت خانواده از کودک وجود داشته باشد، امری ضروری است.

به خاطر داشته باشید که در طول این فرایند ممکن است مشکلاتی مربوط به کلاس و یا درگیری‌های اجتماعی نیز وجود داشته باشند. همچنین از مقایسه‌های بین فردی در این یادداشت‌ها خودداری کنید. به جای اینکه به یک رسانه‌ی خاص یا فعالیت به خصوص توجه کنید، دسته‌ی کلی و نوع آن رسانه را مد نظر داشته باشید.

ارزیابی‌ها

برای اینکه بتوانید متوجه شوید که دانش‌آموزان این تکلیف را چگونه انجام داده‌اند، به دنبال شواهد و مدارکی باشید که دانش‌آموزان در هنگام ثبت فعالیت‌های مختلف، در یادداشت‌هایشان آورده‌اند. بررسی کنید که دانش‌آموز توانسته به خوبی تمامی فعالیت‌های گوناگونی که انجام می‌دهد را در برگه‌اش ذکر کند یا خیر.

برخی از بخش‌های ارزیابی این فرایند، شامل این است که محاسبه کنید دانش‌آموز چه مقدار زمان در بحث‌های مربوط به دسته‌بندی رسانه‌های مختلف، صرف کرده است، همچنین بررسی کنید که چه مقدار زمان در بحث‌های مربوط به یافتن تفاوت‌ها و شباهت‌های این یادداشت‌هایشان با دیگران، صرف کرده‌اند و اینکه به طور کلی چه مقدار زمان برای بخش‌های تحقیقی و تحلیلی این فصل، کنار گذاشته‌اند.

بسته به اینکه هدف هر معلم در این فصل چه خواهد بود، ارزیابی‌ها می‌تواند شامل این باشد که میزان دقت برآوردهای دانش‌آموزان و همچنین نمودارهای ترسیم شده از سوی آنها، بررسی شوند.

یکی از اهداف اصلی این طرح درس این است که دانش‌آموزان از اینکه چگونه زمان‌شان را صرف می‌کنند آگاهی کسب کنند و سپس درباره‌ی چیزهایی که فراگرفته‌اند تفکر و تعمق کنند و شاید طرحی بریزند که وقت‌شان را صرف امور متفاوتی نسبت به گذشته کنند. پس با این حساب، بخشی از فرایند ارزیابی شامل این است که بلافاصله بعد از اتمام کار از دانش‌آموز خواسته شود درباره‌ی کل این فرایند و نتایج بدست آمده، تفکر کند و برگه‌ای در این رابطه بنویسد. سپس بعد از چند هفته‌ی دیگر، دوباره این فرایند تفکر و واریسی و نوشتن برگه، انجام شود.

موارد اضافه و اقتباس‌ها

دانش‌آموزان را به گروه‌های کوچکی تقسیم کنید و از آنها بخواهید که راجع به یک سوال تحقیق کنند. به طور مثال: پسرها بیشتر از دخترها، وقت صرف بازی‌های ویدیویی می‌کنند. تمامی این سوالات تحقیقی را بر روی تخته بنویسید و مطمئن شوید که می‌توان با داده‌های بدست آمده از یادداشت‌های دانش‌آموزان، چنین سوالاتی را پاسخ داد. به هر گروه بگویید که از تمامی اعضای کلاس و حتی خودشان، داده جمع‌آوری کنند. هر گروه را موظف کنید که بعد از اتمام کار، داده‌ها را محاسبه کنند، به روی نمودار ببرند و گزارش نهایی را به کلاس ارائه دهند. سپس راجع به اینکه از تحقیقاتشان چه چیزی فرا گرفته‌اند بحث کنید / ضمیمه‌ی ۱،۵

ضمیمه ۱،۱

یادداشت‌های رسانه

تکلیف شما در پنج روز آینده این است که تمامی فعالیت‌های خود را که مرتبط با رسانه هستند را در فرم‌های خام زیر ثبت کنید. شما باید این فرایند را از تاریخ _____ شروع کنید و در بازه‌ی _____ تا _____ به اتمام برسانید. برای هر دسته، زمان کلی صرف شده را محاسبه کنید. بعد از پنج روز و تمام کردن تکلیف باید بخش زیر را تکمیل کنید. زمان تحویل یادداشت‌ها _____ می‌باشد.

کل زمان صرف شده در این هفته: به دقیقه _____ به ساعت _____

کل زمان صرف شده به دقیقه:

آیپاد _____ کتاب _____

سایر رسانه‌های پخش‌کننده _____ روزنامه _____

فیلم (تئاتر، سینما و ...) _____ تلوزیون _____

بازی‌های ویدیویی _____ رادیو _____

بازی‌های کامپیوتری _____ مجله _____

اینترنت:

شبکه‌های اجتماعی _____

اخبار _____

تلوزیون / یوتیوب _____

سایر سایت‌های اینترنتی _____

دیگر رسانه (نوع رسانه ذکر شود) _____

دو صفحه راجب نحوه‌ی دیدگاه خودتان راجب مصرفتان از رسانه‌های مختلف بنویسید و در آن به سوال‌های زیر جواب بدهید:

یک. در میزان استفاده‌ی شما از رسانه‌ها، چه چیزی بیشتر شما را متعجب می‌کند؟

دو. آیا هفته‌ای که گذشت از لحاظ استفاده از رسانه، هفته‌ای عادی به حساب می‌آمد؟ چرا بله، چرا خیر؟

سه. میزان استفاده‌ی شما در دانشگاه یا مدرسه یا تابستان، چه تفاوتی با زمانی که در خانه بودید دارد؟

چهار. آیا میزان استفاده‌ی شما از رسانه‌ها با همکلاسی‌های خود، مشابهت دارد؟ اگر خیر، تز چه نظر تفاوت دارد؟

پنج. انتخاب‌هایی که راجب استفاده از رسانه‌ی خاص دارید، چگونه اطلاعاتی که دریافت می‌کنید و شناختتان

از دنیا را تحت تاثیر می‌گذارد؟

شش. کدام یک از پیام‌های رسانه‌هایی که استفاده می‌کنید در این هفته، در خاطره‌تان مانده است؟

هفت. فکر کنید و ببینید که چگونه رسانه‌هایی که در حال استفاده از آنها هستید باورها، گرایش‌ها و رفتار شما

را تغییر می‌دهند.

زمان ^۲	نوع رسانه استفاده شده	زمان صرف شده	توصیف محتوایی که مشاهده شده است
۶ ص			
۷ ص			
۸ ص			
۹ ص			
۱۰ ص			
۱۱ ص			
۱۲ ص			
۱ ظ			
۲ ظ			

^۲ حروف ص نمایانگر ۱۲ شب تا ۱۲ ظهر فردا می‌باشند. حروف ظ هم نمایانگر ۱۲ ظهر تا ۱۲ شب می‌باشند.

زمان	نوع رسانه استفاده شده	زمان صرف شده	توصیف محتوایی که مشاهده شده است
۳ ظ			
۴ ظ			
۵ ظ			
۶ ظ			
۷ ظ			
۸ ظ			
۹ ظ			
۱۰ ظ			
۱۱ ظ			
۱۲ تا ۶			

کل زمان صرف شده به دقیقه:

آیپاد _____ کتاب _____

سایر رسانه‌های پخش‌کننده _____ روزنامه _____

فیلم (تئاتر، سینما و ...) _____ تلوزیون _____

بازی‌های ویدیویی _____ رادیو _____

بازی‌های کامپیوتری _____ مجله _____

اینترنت:

شبکه‌های اجتماعی _____

اخبار _____

تلوزیون / یوتیوب _____

سایر سایت‌های اینترنتی _____ دیگر رسانه (نوع رسانه ذکر شود) _____

ضمیمه‌ی ۱,۲

نام : _____

یادداشت‌های فعالیت و رسانه

در طول _____ روز آینده، تکلیف شما این است تمامی فعالیت‌هایی را که انجام داده‌اید به ثبت برسانید. شما قادر نیستید که تمامی فعالیت‌هایی که انجام داده‌اید را ثبت کنید ولی حداقل باید زمان صرف شده را یادداشت کنید:

- ورزش و بازی‌های مختلف
- یادگیری در مدرسه
- خوردن و خوابیدن
- رفت و آمد از داخل شهر
- استفاده از رسانه‌های مختلف مانند: کتاب‌ها، تلویزیون، موسیقی، فیلم و ...
- مشغول بودن به سرگرمی‌ها یا فعالیت‌های لذت‌بخش
- کمک در کارهای خانه یا اقدامات داوطلبانه
- صحبت با دوستان یا خانواده
- بودن در مکان‌هایی غیر از مدرسه و خانه مانند: موزه‌ها، کتاب‌خانه‌ها، مغازه‌ها و ...

شما احتمالاً بیشتر از یک کار را در یک زمان انجام می‌دهید، پس در ثبت فعالیت‌هایی که در یک زمان چند مورد از آنها در حال انجام بودند، نهایت تلاش خود را بکنید.

شما باید در تاریخ _____ شروع به انجام تکلیف کنید و به مدت _____ روز به پر کردن فرم بپردازید. در تاریخ _____ باید تکلیف شما تمام شده باشد و تاریخ _____ یادداشت‌هایتان را به کلاس بیاورید و در تاریخ _____ متن کامل شده را تحویل دهید.

تاریخ: _____

بازه‌ی زمانی	فعالیت انجام‌شده	زمان صرف شده برای فعالیت
نیمه‌ی اول صبح ۶ تا ۹ :		
نیمه‌ی دوم صبح ۹ تا ۱۲ :		
نیمه‌ی اول ظهر ۱۲ تا ۳ :		
نیمه‌ی دوم ظهر ۳ تا ۶ :		
غروب ۶ تا ۹ :		
شب ۹ تا ۶ صبح :		

نام: _____

در جملات تخمینی زیر، میزان استفاده از رسانه را در مدرسه و دیگر محیط‌های آموزشی و هم‌چنین میزان استفاده در منزل را یادداشت کنید.

- یک. به طور میانگین در طول هفته چند ساعت **تلوزیون** مشاهده می‌کنید؟ مشاهدات آنلاین هم جزو این دسته حساب می‌شوند.
  - دوم. به طور میانگین در طول هفته چند ساعت به تماشای **فیلم** می‌نشینید؟
  - سوم. به طور میانگین چند ساعت در طول هفته به **موسیقی** گوش فرا می‌دهید؟
  - چهارم. به طور میانگین در طول هفته چند ساعت زمان صرف **بازی‌های ویدیویی** می‌کنید؟
  - پنجم. به طور میانگین در طول هفته چند ساعت صرف **گشت و گذار** در اینترنت می‌کنید، تمامی موارد به جز موارد مرتبط با موسیقی و برنامه‌های تلوزیونی.
  - ششم. به طور میانگین در طول هفته چند ساعت صرف **مطالعه** می‌کنید؟ این مورد شامل تمامی موارد از جمله کتاب، مجله‌ها، روزنامه‌ها و یا خواندن مقاله در اینترنت می‌شود.
- در مقایسه با دیگر افراد کلاس، استفاده از خود از رسانه‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
- از یک تا هفت نمره دهید.

بسیار بیشتر از همه زمان صرف مطالعه می‌کنم _____

بسیار کمتر از همه زمان صرف مطالعه می‌کنم _____

بسیار بیشتر از همه زمان صرف فعالیت‌های آنلاین می‌کنم _____

بسیار کمتر از همه زمان صرف فعالیت‌های آنلاین می‌کنم _____

بسیار بیشتر از همه زمان صرف بازی‌های ویدیویی می‌کنم _____

بسیار از کمتر از همه زمان صرف بازی‌های ویدیویی می‌کنم _____

پیش‌بینی‌های استفاده از رسانه در این هفته (به مدت پنج روز آینده)

یک. پیش‌بینی می‌کنید چه مقدار از زمانتان را صرف تماشای تلویزیون خواهید کرد؟ شامل زمان‌هایی که برنامه‌ی های تلویزیونی را در اینترنت مشاهده می‌کنید

دوم. پیش‌بینی می‌کنید که چه مقدار زمان صرف مشاهده فیلم و دی‌وی‌دی خواهید کرد؟

سوم. پیش‌بینی می‌کنید که چه مقدار زمان صرف مطالعه (چه آنلاین و چه چاپی) خواهید کرد؟

چهارم. پیش‌بینی می‌کنید که چه مقدار زمان صرف بازی‌های ویدیویی خواهید کرد؟

پنجم. پیش‌بینی می‌کنید که چه مقدار زمان صرف اینترنت خواهید کرد، چه در رایانه چه در تلفن همراه.

ششم. پیش‌بینی می‌کنید که چه مقدار زمان صرف گوش دادن به موسیقی خواهید کرد؟

هفتم. پیش‌بینی می‌کنید که چه مقدار زمان پای تلفن همراهتان سپری خواهید کرد؟ علاوه بر زمان‌هایی که آنلاین سپری می‌کنید.

ضمیمه‌ی ۱,۴

به پیش‌بینی‌های خود از میزان استفاده‌تان از رسانه توجه کنید و آنها را با داده‌های واقعی که بدست آورده‌اید مقایسه کنید. پیش‌بینی‌تان در مورد کدام رسانه دقیق‌تر از بقیه بوده است؟ کدام پیش‌بینی‌تان از بقیه نادرست‌تر بوده است و چرا فکر می‌کنید نادرست بوده؟

نادرست‌ترین پیش‌بینی:

نادرست‌ترین پیش‌بینی:

طرح درس دو: یادداشت‌های فعالیت‌ها و رسانه‌های مختلف

داده‌های حاصل از یادداشت‌های تمامی دانش‌آموزان باید جمع‌آوری شوند و جمع کل زمانی که آنها صرف انواع مختلف رسانه کرده‌اند بدست بیاید. سپس این داده‌ها باید با داده‌هایی که توسط مطالعات بین‌المللی تهیه شده است، مقایسه شود. پس از آن با کمک معلم، بررسی می‌شود که چرا و چگونه داده‌های دانش‌آموزان کلاس با داده‌های بین‌المللی تفاوت دارد. در این زمینه مسائل زیر دخیل‌اند:

زمان: چه زمانی داده‌ها جمع‌آوری شده‌اند.

جمعیت مورد مطالعه: محدوده‌ی سنی، نژادهای مختلف، روستایی یا شهری

روش‌شناسی: داده‌های مورد نظر با چه روشی بدست آمده‌اند

نحوه‌ی تحلیل داده‌ها: دسته‌بندی‌های مختلف رسانه، گروه‌های مقایسه

جین کوئستر، معلم مقطع راهنمایی می‌باشد که ایده‌ی این طرح درس ابتدا او بود. وی در مقدمه‌ی طرح درس حاضر، از دانش‌آموزان خواست یک برآورد رسانه‌ای را از تمامی رسانه‌های موجود در خانه، به عمل بیاورند. چه تعداد کتاب، ویدیو و دی‌وی‌دی، روزنامه، مجله، کامپیوتر، رادیو و دی‌وی‌دی پلیرها و ... در کل وجود داشت. تکلیف ارائه شده باعث شد دانش‌آموزان تا حدی زیادی درگیر فرایند جمع‌آوری داده‌ها شوند اما در آخر داده‌های بسیار مفیدی به دست آمد که در زمینه‌های مختلفی برای دانش‌آموزان کاربردی بود، زمینه‌هایی مانند: نحوه‌ی دسته‌بندی اطلاعات کمی، مقایسه‌ی گروه‌های مختلف، ترسیم نمودار برای یافته‌ها و ... . در انجام چنین فعالیت‌هایی احتیاطی که باید در نظر گرفته شود این است که به شدت توسط کلاس‌های اجتماعی تاثیر می‌پذیرد. معلمین نیز باید کاملاً مراقب باشند که راجع به تفاوت‌های دانش‌آموزان از این حیث که چه دارائی‌هایی در منزل‌شان دارند و چه چیزهایی ندارند، قضاوت‌های ارزشی را دخالت ندهند.

از اطلاعات بدست آمده، به عنوان مرحله‌ی والدین والدین، بهره ببرید. شاید بتوانید بازی‌ای ترتیب دهید که در آن والدین ساعت‌هایی را که فرزندشان صرف فعالیت‌های مختلف می‌کند، پیش‌بینی کنند. یا اینکه به تخمین ساعت‌هایی مدرسه‌ای یا کلاسی بپردازند. همچنین می‌توانید دانش‌آموزان را مجاب کنید که فهرست رسانه‌هایشان را تا جاهایی مانند نام برنامه موردعلاقه‌شان و بازی‌های الکترونیکی مختلف، گسترش دهند. سپس می‌توانید از والدین بخواهید که نام برنامه‌های موردعلاقه‌ای را که کودکان‌شان نوشته‌اند، حدس بزنند، و بررسی کنید که آیا حدسشان درست بوده است یا خیر.